

Кабмін запрограмує місцеві бюджети

Уряд визнає недоліки поточного формування місцевих бюджетів, серед яких є зарегульованість із центра. Наприклад, сьогодні для рішення про добудову, умовно кажучи, котельної №1 замість капремонту на котельній №2 десь у Жмеринці, потрібно прийняти постанову

Міністерство житлово-комунального господарства ініціює перехід від постатейного складання місцевих бюджетів до програмно-цільового. Як повідомив глава відомства Олександр Попов, відповідні норми вже враховані в проекті постанови Кабміну, що розроблена МінЖКГ. Наразі проект узгоджується із зацікавленими відомствами. Документ припускає впровадження програмно-цільового методу як експерименту на 2008 р. І, якщо він виявиться вдалим, остаточно перейти на цю методику при складанні місцевих бюджетів пропонується з 2010 р.

Зазначене нововведення підтримують експерти місії Агентства міжнародного розвитку США в Україні. Вони відзначають, що завдяки структурним реформам у сфері фінансів планування держбюджету України на національному рівні "має ознаки використання програмно-цільового методу". Однак місцеві бюджети як і раніше формуються за залишковим принципом: коли якусь суму грошей, плановану як доходи, розподіляють за різними статтями витрат.

За даними Інституту бюджету і соціально-економічних досліджень (створеного за підтримкою АМР США), 89,6% коштів місцевих бюджетів спрямовується на фінансування соціальної сфери. З них 36,4% припадає на освіту, 25,9% - на охорону здоров'я, 16,9% - на соцзахист, 5,1% - на держуправління, 4% - на культуру, 1,3% - на фізкультуру та спорт. З того ж, що залишається після соціальної сфери, 5% йде на фінансування ЖКГ. Причому із цієї суми 54,5% припадає на заробітну плату, а на поточний ремонт устаткування та будинків - лише 1,2%. Щодо капвкладень, то вони становлять лише 5,1% від тих 5%, що виділяються на ЖКГ у цілому.

Відсутність стратегічного планування призводить до банального "проїдання" коштів і, як наслідок, перманентного зменшення бюджету розвитку в регіонах. Якщо в 2003 р. частка бюджету розвитку становила 5,9% від загального обсягу місцевих бюджетів в Україні, то в 2006 р. цей показник зменшився до 4,8%.

Вихід з положення в МінЖКГ вбачають у переході на програмно-цільовий метод формування регіональних бюджетів, що припускає фінансування досягнення прогнозних показників середньострокових і довгострокових програм розвитку, які повинні розробити органи місцевого самоврядування. Наразі за даними МінЖКГ, не більше шести міст в Україні можуть похвалитися наявністю програми розвитку, розрахованої на кілька років.

Крім того, за словами пана Попова, розуміння в уряді знаходить пропозиція надати органам місцевого самоврядування повноваження для післяоб'єктного перерозподілу коштів у рамках затверджених програм. Тоді як на сьогодні для рішення про добудову, умовно кажучи, котельної №1 замість капремонту на котельній №2 десь у Жмеринці, потрібно прийняти постанову Кабінету Міністрів.

Представники органів місцевого самоврядування у свою чергу вказують на труднощі з наповненням місцевих бюджетів. А в них податкові надходження становлять 77,1%, з яких 59,7% приходиться на прибутковий з фізосіб, 6,6% - на земельний податок і 2,9% - на єдиний податок з СПД. "Податкова адміністрація не приділяє збору цих податків належної уваги, для неї пріоритет - загальнодержавні податки", - говорить Валерій Баранів, мер Бердянська, що у Запорізькій області.

Водночас у поточному році на місцях виявилися не готові освоїти значні обсяги коштів, що надійшли у вигляді субвенцій на регіональний розвиток і реформування ЖКГ. За лінією профільного відомства в 2007 р. у регіони планується спрямувати 3,0 млрд. грн. З них за 9 місяців було виділено з держбюджету 1,37 млрд. грн. За словами пана Попова, за вказаний період у різних областях освоєно тільки 10-30% від отриманих коштів. Що, на його думку, вказує на відсутність продуманої інвестиційної політики в мерів і губернаторів.

Тим часом в 2008 р. урядовий проект держбюджету передбачає збільшення дохідної частини місцевих бюджетів на 36,7% порівняно з поточним роком. При цьому їх витрати зростуть лише на 19,6%. Це вказує на намір продовжувати викачування коштів з регіонів з наступним перерозподілом у ручному режимі, відзначає перший заступник глави Секретаріату президента Олександр Шлапак.

Цікаво, що, за даними Попова, в місцевих бюджетах на 2008 рік передбачений профіцит у розмірі 8,0 млрд. грн, з яких 1,6 млрд. грн. уже знаходяться на депозитних рахунках. Водночас директор Інституту бюджету і соціальних проблем Ірина Щербина оцінює схований дефіцит місцевих бюджетів, закладений Мінфіном у свій проект держбюджету-2008, в 3,1 млрд. грн.

<http://www.epravda.com.ua/publications/>